

ELŐSZÓ

A *Regionális gazdaságtan – Területfejlesztés* című tankönyv célja, hogy egy alkalmazott gazdaságtudományba vezesse be az Olvasót. Ez az alkalmazott gazdaságtan nem a gazdaság valamely ágazatával, szektorával, hanem mindenfajta tevékenység térbeli elhelyezkedésének gazdasági törvényszerűségeivel, tényezőivel, szabályaival foglalkozik. A térbeliség, a távolságok, a földfelszín differenciált adottságai nagymértékben befolyásolják a gazdasági tevékenység eredményeit, hatékonyságát. Az alapvető közgazdasági diszciplínák, a makro- és mikroökómia művelői meglehetősen hosszú ideig elhanyagolták ennek a térbeli dimenzióknak a vizsgálatát. Így egy „megkésett” gazdaságtudományról van szó, amelynek művelése lényegében csak a 20. században kezdődött, de azóta igen dinamikus fejlődik.

Gazdasági szaktudományról lévén szó, fejlődése nem szakadt, nem szakadhatott el a közgazdaságtudomány általános fejlődésétől, új megközelítéseitől, hanem követte azokat, és megkísérelte a térbeli dimenziót beilleszteni az új közgazdasági elméletekbe is. Ezért a könyv olvasása, tanulása feltételez bizonyos alapvető általános közgazdasági ismereteket. De előfeltételez elemi földrajzi ismereteket is a társadalmi-gazdasági fejlődés földrajzi tényezőiről és azok hatásairól.

A könyv tartalma két fő részre bontható: első része (1. és 2. fejezet) elméleti jellegű, a regionális gazdaságtan kialakulásával, a közgazdaságtudomány fejlődésével való kapcsolatáról, a fő elméleti tételekről, modellekről szól. Az összes többi fejezet tárgya inkább a regionális politika, a területfejlesztés gyakorlatához kapcsolódik. Külön fejezetek szólnak a régiók, a városok, a vidéki térségek, az infrastruktúra, a határmenti térségek fejlesztési problémáiról, valamint a regionális politika pénzügyi és egyéb eszközeiről. Különösen nagy súlyt kap az Európai Unió regionális politikájának ismertetése, mivel az a hazai területfejlesztés lehetőségeire és módjára is egyre meghatározóbb hatást gyakorol.

Gyakorlati, fejlesztéspolitikai célokról és eszközökről lévén szó, azok nyilvánvalóan sokkal inkább ki vannak téve az időnkénti – és elég gyakori – változásoknak. Ezért a könyv nem elsősorban a konkrét jogszabályok, támogatási konstrukciók ismertetésére, hanem azok alapelveire koncentrál, ám bizonyos

megállapítások elévülése így sem kerülhető el. Törekedni fogunk a tananyag rendszeres frissítésére, korszerűsítésére, de az nem helyettesítheti az e szakterülettel foglalkozók számára a témával kapcsolatos szakirodalom, pénzügyi és jogi szabályok folyamatos figyelemmel kísérését.

Budapest, 2008. június 11.

Illés Iván